

OBYWATELSKI
KOMITET
ODBUDOWY
ZAMKU
KRÓLEWSKIEGO
W WARSZAWIE

Bibl. Publ. m. st. W-wy
Egz. obrw.....197.....r.

Biuletyn ZAMEK

Nr 4 i 5/176/Rok VII

Warszawa, dnia 15 lutego i 1 marca 1977 r.
Plac Zamkowy 10, tel. 31 66 99, 31 04 00

SREBRA FUNDUSZU OBRONY NARODOWEJ WRÓCIŁY DO POLSKI

Srebra ofiarowane przez społeczeństwo polskie w latach 1936-39 na dozbrojenie armii wróciły do Polski. 11 lutego zebrał się w Sali Zielonej Narodowego Banku Polskiego zespół ekspertów powołanych przez Prezesa Rady Ministrów, żeby dokonać ich selekcji.

Srebra te zostały we wrześniu 1939 roku wywiezione do ambasady polskiej w Bukareszcie, skąd przesłano je w 61 skrzyniach do Francji. Tam spoczywały w depozycie przez 37 lat. Dopiero 30 grudnia 1976 roku, po długich staraniach władz polskich, wróciły do kraju. Jest wśród nich wiele przedmiotów o dużej wartości historycznej i artystycznej. Najciekawsze znajdują się w skarbcu zamkowym. Inwentaryzacja potrwa kilka miesięcy, prawdopodobnie do połowy roku. A jesienią zostanie urządzona specjalna wystawa, na której społeczeństwo będzie mogło obejrzeć odzyskane skarby narodowe.

PIERWSZE KOMNATY ZAMKOWE OTWARTE DLA ZWIEDZAJĄCYCH

Zamkowe komnaty otwarte już dla zorganizowanych grup, najwyżej 20-osobowych, które mogą je zwiedzać pod opieką przewodników i pracowników Zarządu Zamku oodziennie w godz. 10-13.30. W wycieczkach uczestniczy każdego dnia 100 osób. Ograniczenie to zastosowano ze względu na prace, które nadal trwają na Zamku.

AUKCJA DZIEŁ SZTUKI W MUZEUM NARODOWYM

W niedzielę 13 lutego w salach Muzeum Narodowego odbyła się wielka aukcja plastyki współczesnej, z której dochód przeznaczono na odbudowę Zamku. Imprezę zorganizowała Naczelna Redakcja Programów Kulturalnych TVP wraz z warszawską Akademią Sztuk Pięknych. Wybitni artyści oraz absolwenci ASP wystawili na sprzedaż 120 obrazów, rzeźb, grafik, plakatów, plaket.

ŻYRANDOLE - TAKIE JAK PRZED 200 LATY

Kamenicky Senov to małe miasteczko u podnóża Gór Łużyckich w północnych Czechach. O początkach produkcji żyrandoli w tym rejonie zachowały się wzmianki pochodzące z pierwszej połowy XVIII wieku. W 1974 roku tamtejszy kombinat szkła obchodził 250 rocznicę swego istnienia. W XVIII wieku żyrandole wykonane przez kamenickosenovskich rzemieślników oświet-

lały pałace: Ludwika XV, belgijskiej arcyksiężny Marii Elżbiety, austriackiej cesarzowej Marii Teresy, tureckiego sułtana Osmana III, carycy rosyjskiej Elżbiety i Stanisława Augusta Poniatowskiego. A w początkach 1975 r. w Kamenickym senovie zjawili się przedstawiciele Obywatelskiego Komitetu Odbudowy Zamku, Muzeum Narodowego i CHZ "Minex" z propozycją wykonania przez tutejszych rzemieślników wiernych kopii XVIII-wiecznych żyrandoli - dzieła ich ziomków. Propozycja została przyjęta z zadowoleniem. Projekty opracowano na podstawie zdjęć oraz detali ze zniszczonych oryginałów. Pierwszych 12 żyrandoli trafiło na Zamek w końcu grudnia 1976 r., następnych 26 będzie gotowych w sierpniu br. Te pierwsze można już podziwiać w zamkowych komnatach.

Czeskie wyroby oświetleniowe cieszą się nadal uznaniem na całym świecie. Dumą nowego zakładu o wiekowych tradycjach są żyrandole zdobiące m.in. gmachy opery w Rzymie i Mediolanie, paryski Luwr, pałac kremlowski, reprezentacyjne pałace cesarskie i królewskie w Addis Abebie, Arabii Saudyjskiej, Laosie. Technologia produkcji mimo postępu technicznego zmieniła się niewiele. Dziś tak jak przed laty większość prac wykonuje się ręcznie.

PRZEBUDOWA PLACU ZAMKOWEGO

Na placu Zamkowym trwają prace mające na celu obniżenie go i przeobrażenie w amfiteatralną nieckę, dzięki czemu Zamek będzie górował nad otoczeniem. Wymaga to wywiezienia dużych ilości ziemi, w niektórych miejscach nawierzchnia zostanie obniżona o 100 cm, co spowoduje podwyższenie miejsca gdzie stoi Kolumna Zygmunta. Trzeba będzie również wyburzyć kamienne balustrady w pobliżu Zamku i przebudować schody wiodące na Trasę W-Z. Przebudowa placu powoduje też konieczność przełożenia w nowe miejsce wszystkich instalacji podziemnych.

Pracom w wykopach towarzyszą archeolodzy z Muzeum Historycznego m.st. Warszawy - ekipa, która od lat prowadzi badania na terenie Zamku. Obecne badania mają ogromne znaczenie dla poznania założeń urbanistycznych starej Warszawy. Plac wielokrotnie zmieniał wygląd i funkcje. Przez całe wieki w ogóle go nie było, stanowił bowiem oddzielony od miasta dziedziniec zamkowy składający się z dwóch części: stajennego i aptecznego. Dopiero w 1818 r. stare zabudowania i część murów z bramami została zburzona i utworzono plac. Na placu Zamkowym nigdy nie prowadzono systematycznych badań archeologicznych, dopiero teraz jest szansa zbadania pozostałości dawnej zabudowy, na przykład resztek

Bramy Krakowskiej. W jednym z wykopów odkryto już kawałek muru, który może stanowić fragment Bramy. W północnej części placu odnaleziono fragmenty piwnic liczące ponad 200 lat. Jest to pozostałość po dziedzińcu stajennym. Natomiast w południowym rejonie placu, gdzie znajdował się dziedziniec apteczny, archeolodzy poszukują studni figurującej na starych planach, a także resztek porcelany ze sklepu założonego tu przez Augusta II. Prace archeologiczne trzeba będzie zakończyć w marcu, bo potem budowlani przystąpią do kształtowania powierzchni placu i pokrywania go brukiem.

x x x

WPLATY KRAJOWE

Ostatnio powiadomili o wpłatach na fundusz odbudowy Zamku w PKO lub wpłacili osobiście w kasie Komitetu Odbudowy Zamku następujący ofiarodawcy:

- 4.473 zł - Poligraficzna Spółdzielnia Pracy "Gryf"
w Warszawie
- 1.000 zł - B. S. Cieślowsky z Warszawy
- 1.000 zł - mgr Jarosław Sobieszczański z Warszawy
- 3.588 zł - Helena Kowerska z Chemicznej Spółdzielni Pracy
"Technochemia" Grójec - Wola Worowska
- 1.000 zł - Anna Zajac ze Szczecina
- 14.049zł - Obywatelski Komitet Wojewódzki Odbudowy Zamku
Królewskiego w Katowicach
- 10.860zł - PKS w Kielcach /składki pracowników/
- 10.000zł - Wojewódzka Usługowa Spółdzielnia Pracy
w Koszalinie
- 57.780zł - Biuro Projektów Przemysłu Cukrowniczego
"Cukroprojekt" w Warszawie
- 1.690 zł - PKS w Gdańsku - Wrzeszczu /składki pracowników/
- 10.000zł - Ł. Pasturczyk z Warszawy
- 10.039 zł- Spółdzielnia Pracy Krawieckiej i Gorseciarskiej
"Ortowianka" w Warszawie
- 50.000 zł- RSW "Prasa-Książka-Ruch", Prasowe Zakłady
Graficzne w Warszawie
- 5.000 zł - Henryk Bystroń z Katowic
- 5.000 zł - Kamila Leżon z Bytomia
- 1.000 zł - Jan Dębowski z Warszawy

- 1.200 zł - Zygmunt Kacprzyński z Warszawy
- 42.800 zł - Biuro Projektów Przemysłu Cukrowniczego
"Cukroprojekt" w Poznaniu
- 2.000 zł - G. S. "Samopomoc Chłopska" w Dąbrowie
- 100.000zł - P.P. "Metalexport" w Warszawie
- 1.000 zł - Felicja Kuraś z Bielska Białej
- 12.380 zł - Zarząd Główny SZSP w Warszawie
- 1.674 zł - Turnus noworoczny z Domu Wypoczynkowego
"Idylla" w Wiśle
- 1.230 zł - Zespół Szkół Mechanicznych im. M. Konarskiego
w Warszawie
- 1.604 zł - Spółdzielnia Inwalidów "Zawrat" w Zakopanem
/składka za XII.76 r./
- 5.000 zł - Wojewódzka Spółdzielnia Ogrodniczo-Pszczelarska
Zakład w Kościanie.

Na konto krajowe w PKO na dzień 15 lutego 1977 r.
wpłynęło 565.113.606,63 złotych.

Na konto dewizowe w Banku Pekao na dzień 15 lutego
1977 r. wpłynęło 684.753,39 zł.

NUMERY KONT

Obywatelski Komitet Odbudowy Zamku Królewskiego
w Warszawie PKO I Oddział Warszawa Nr 1531-3030-132.

Oprocentowane konto dewizowe Banku PeKaO Nr E-100-700.

BIULETYN ZAMEK

Wydawca: Obywatelski Komitet Odbudowy Zamku Królewskiego
w Warszawie.

Adres Redakcji: siedziba OKOZK, Plac Zamkowy 10
telefon: 310-400.

Redaguje: Ewa Dobrowolska.

Druk: Polska Agencja INTERPRESS, ul. Bagatela 12
w czynie społecznym.